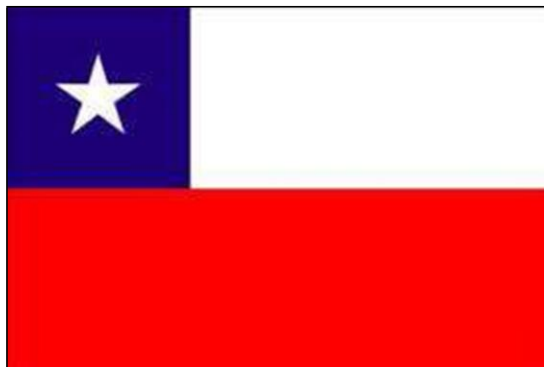

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VEČÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

ČÍLSKA REPUBLIKA

[Všeobecné informácie o krajine](#)

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA ESLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国的
外交部

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Argentíne: www.mzv.sk/buenosaires, emb.buenosaires@mzv.sk

I. Základné ekonomické informácie

a) Základná charakteristika hospodárstva

Čile je moderná rýchlo sa transformujúca krajina s fungujúcimi inštitúciami a najlepšie hodnotenou ekonomikou Latinskej Ameriky. Slabšou stránkou sú prehlbujúce sa sociálne rozdiely v spoločnosti, narastajúca chudoba.

9. decembra v prezidentských voľbách zvíťazil Gabriel Boric, kandidát ľavicovej koalície Apruebo Dignidad. Boric je najmladším zvoleným prezidentom v histórii CL – 35 ročný; získal najviac hlasov ako ktorýkoľvek iný prezident (4,6 milióna); s najväčšou volebnou účasťou (55,63 %, resp. 8,3 milióna voličov). Zvolený prezident sa považuje za prirodzeného partnera EÚ. Krajina bola v poslednom období vystavená sociálnym nepokojom. Oficiálnou menou je čilské peso (CLP), k 30.5.2022 bol kurz 1 USD = 826,2 CLP, 1 euro = 893,3 CLP.

Čile vedie vo všetkých kritériách hodnotenia hospodárskych výsledkov nielen v rámci latinskoamerického regiónu, ale má veľmi dobré postavenie aj v porovnaní s vyspelými ekonomikami sveta (nízky stupeň korupcie, konkurenčné prostredie, stupeň liberalizácie atď.). Okrem úspešnej hospodárskej politiky prispeli v posledných rokoch k prosperite aj vysoké ceny hlavného vývozného produktu – medi.

Z pohľadu hodnoty HDP je na 42. mieste na svete (nominálny v roku 2021). Udržateľný ekonomický rast a vývoj v sociálnej oblasti boli vyzdvihnuté viacerými medzinárodnými organizáciami. V roku 2010 sa Čile stalo prvou juhoamerickou krajinou, ktorá sa stala členom OECD a druhou po Mexiku v rámci Latinskej Ameriky.

Čile bolo vyzdvihnuté aj v správe Doing Business 2020 o podnikateľskom prostredí, ktorú publikovala Svetová banka, kde sa umiestnilo zo 190 krajín na 51. mieste.

V porovnaní s inými juhoamerickými ekonomikami je Čile vysoko závislé na vývoze, čo je silnou, ale zároveň aj slabou stránkou hospodárskej sústavy.

Orientácia na export, ktorý tvorí až 56% z HDP, je pre limitovaný vnútorný trh zákonitou podmienkou trvalého rastu. Podporou vývozných aktivít je najširšia sieť dohôd o voľnom obchode zo všetkých štátov Latinskej Ameriky (NAFTA, EFTA, India, Mercosur, Japonsko, Austrália, Južná Kórea, Čína, Vietnam, Asociačná dohoda EÚ – Čile s účinnosťou od roku 2005).

V posledných dekádach bola čilská ekonomika jednou z najrýchlejšie rastúcich ekonomík Južnej Ameriky. Príkladom je aj zníženie úrovne chudoby medzi rokmi 2000 - 2015 z 26% na 7,9%. (Zdroj: Svetová banka)

Inflácia dosiahla v roku 2021 úroveň 7,2%, najvyššie číslo za posledných 14 rokov. V roku 2021 predstavovalo HDP 316,86 mld. USD, v prepočte na obyvateľa 16 285 USD. S A ratingom patrí medzi najlepšie hodnotené krajiny sveta z pohľadu hodnotenia faktorov ako politická, regulačná, daňová, pracovno-právna a makroekonomická stabilita potvrdzujúca dôveryhodnosť krajiny.

Makroekonomické ukazovatele

Obdobie	2017	2018	2019	2020	2021
HDP mld. USD	276,98	298,2	282,25	245,41	316,86
HDP na obyvateľa (USD)	14 999	15 924	15 091	14 650	16 285
Vývoj HDP v %	1,3%	4,0%	1,1%	-6%	11,7%
Inflácia v %	2,3	2,57	2,56	2,88	7,2
Nezamestnanosť v %	7	6,9	7,43	7,1	7,3
Vývoz mld. USD	68,3	58,9	69,1	67,6	84,2
Dovoz mld. USD	65,2	52,5	64,1	55,3	73,5
Deficit štátneho rozpočtu % HDP	-2,67	-1,47	-2,65	-8,71	-7,52
Devízové rezervy mld. USD	38,9	38,8	36,8	39,2	51,25
Zahraničný dlh mld. USD	57,47	66,22	75,06	87,44	114,96

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Čilská ekonomika je založená na exporte surovín, ktoré tvoria polovicu celkových exportov krajiny. Čile je najväčším svetovým producentom medi, lítia a jódu, ako aj poľnohospodárskych produktov, ako je čerstvé hrozno, čučoriedky, slivky a sušené jablká. Med' je najdôležitejšou surovinou a Čile je najväčším svetovým výrobcom medi. Ťažba je prítomná v 13 z 15 regiónov krajiny a ťaží 25 rôznych produktov. Priemyslová výroba predstavuje zhruba 24 % podiel HDP, predovšetkým výroba celulózy a papiera, strojárstvo, potraviny, nápoje. Viac informácií na www.cchc.cl. Poľnohospodárstvo spolu s rybolovom a lesným hospodárstvom predstavujú 5 % HDP. Hlavnými čilskými poľnohospodárskymi produktmi sú obilniny (ovos, kukurica a pšenica), ovocie (broskyne, jablká, hrušky a hrozno) a zelenina (cesnak, cibuľa, špargľa a fazuľa).

Vývoz ovocia a zeleniny dosiahol historickú úroveň, keď sa otvorili dvere ázijského a európskeho trhu; to isté sa stalo s produktmi z lesníctva, rybolovu a kôrovcov. Krajina je sebestačná v potravinovej výrobe, je významným vývozcom lososov (2. mieste na svete). Podrobne na www.sna.cl. Cestovný ruch sa stal jedným z hlavných ekonomických zdrojov Čile od polovice 90. rokov 20. storočia. Podľa UNWTO bolo Čile v roku 2010 ôsmou destináciou zvolenou zahraničnými turistami v Amerike. Zahraničný obchod Čile v roku 2021 vzrástol o 41%.

Priemyselná výroba

Priemyselná výroba zamestnáva približne 22,04% populácie, čo tvorí 24% HDP. Hlavným sektorom je oblasť ťažby a spracovania nerastov a rúd, predovšetkým medi. Podiel ťažby na HDP tvorí 5,8% (zdroj: Národný štatistický úrad-INE). V roku 2020 zaznamenal priemysel mierny pokles, pandémia korona vírusu priemysel oslabil, ťažobný priemysel však zaznamenal iba 1% pokles počas prvého kvartálu 2020.

Stavebníctvo

Stavebníctvo sa podieľa na tvorbe HDP cca 6%. Tento sektor v roku 2019 vzrástol cca o 2%. V roku 2020 sa stavebníctvo pohybovalo na úrovni stagnácie oproti roku 2019, rast o 0,3%.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo spolu s lesným hospodárstvom tvorí okolo 3,83% HDP a zamestnávala asi 8,77% populácie. Vo väčšine poľnohospodárskych produktov je Čile sebestačné. Dovoz predstavuje hovädzie mäso, káva, čaj, banány a pod. V oblasti živočíšnej výroby je dôležitý chov hovädzieho dobytku, oviec, prasiat a hydiny. Nemenej významný je rybolov. Čile je po Nórsku najväčší vývozca lososov na svete. (Zdroj INE)

Služby

Veľmi dôležitá a najrýchlejšie sa rozvíjajúca časť čilskej ekonomiky. Služby zamestnávajú až 69,19% zamestnancov a ich podiel spolu so sektorom obchodu na tvorbe HDP je okolo 59,10%. (Zdroj: Banco Santander /Čile). Najvýznamnejšiu časť služieb tvoria obchod, reštauračné služby a hotelové služby. Maloobchod zabezpečujú z veľkej časti (okolo 80%) veľké obchodné reťazce – Walmart Chile (Lider, Ekono), Cencosud (Jumbo, Santa Isabel), Unimarc a Fallabela. Finančné služby v Čile sú na jednej z najvyšších úrovní v Latinskej Amerike. Bezhotovostný platobný styk v krajine zabezpečuje hustá sieť bankomatov, kreditné a debetné platobné karty sú akceptované bez problémov.

Cestovný ruch je veľmi rýchlo sa rozvíjajúci sektor čilskej ekonomiky. Priemerný ročný rast v posledných rokoch bol okolo 10%. V roku 2017 dokonca 14%. Rekordný bol aj počet zahraničných turistov 6,9 mil. v roku 2019. Rok 2020 zaznamenal prepád v dôsledku pandémie až o 75,1%, čo je dôsledkom opatrenia uzatvorenia krajiny.

Doprava

Čile investuje do budovania infraštruktúry v tejto oblasti cca 10 mld. USD ročne (3,5% HDP)

Cestná doprava

Čile má okolo 80,000 km ciest, z čoho je 15,000 s betónovým alebo asfaltovým povrchom. Spoplatnených formou mýtného je okolo 2,000 km. Najkvalitnejšia infraštruktúra v oblasti dopravy je v hlavnom meste Santiago a jeho okolí.

Železničná doprava

Väčšina železničných tratí v Čile je zastaraných a v nevyhovujúcom stave. V tomto sektore sa očakáva značný nárast investícií do modernizácie a výstavby nových tratí.

Letecká doprava

Dominantné pôsobenie v Čile má spoločnosť LAN, ktorá pokrýva až okolo 75% trhu a v roku 2012 sa spojila s brazílskou leteckou spoločnosťou TAM. V krajine pôsobia viaceré zahraničné spoločnosti (American Airlines, Aerolíneas Argentinas, Iberia) a ďalší. V krajine je takmer 400 letísk, z toho 11 medzinárodných.

Vodná doprava

Krajina má 57 námorných prístavov. Medzi najdôležitejšie patria Valparaíso pri Santiago a Iquique na severe krajiny. Do tohto sektoru dopravy smerujú značné investície s cieľom zvýšenia prepravnej kapacity prístavov.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

Čile od návratu k demokracii dosiahlo vysoký stupeň medzinárodnej integrácie. Z hľadiska hospodárskej spolupráce ide o jednu z najintegrovanejších krajín v regióne s liberálnym obchodom s krajinami pokrývajúcimi 90% svetového HDP. Členstvo v medzinárodných politických a hospodárskych organizáciách: OSN, APEC, OAS, WTO, UNASUR, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, WHO, Tichomorská aliancia.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Podpora podnikania. Založená je na finančných úverových linkách, výberovej regionálnej podpore, rozdelenia podľa veľkosti podnikateľských subjektov - sú upravené širokou paletou ponúkaných investičných stimulov. Bližšie podmienky možno nájsť podľa konkrétneho projektu na stránkach štátnej agentúry na podporu výroby CORFO (Corporación de Fomento de la Producción) - www.corfo.cl.

Základné podmienky pre založenie podnikateľského subjektu. Jednotná evidencia na daňovom úrade Servicio de Impuestos Internos (SII) a získanie jednotného daňového registra (RUT). Registrácia sídla. Prehlásenie začiatku aktivít, ktoré oprávňuje k vydávaniu vlastnej dokumentácie, ako faktúry, výdavky a podobne.

Špecifické podmienky. V prípade akciových spoločností (Sociedad Anónima – S.A.) je povinnosť registrácie zakladajúcej listiny v Zbierke zákonov (Diario Oficial). V prípade spoločností s ručením obmedzeným (Sociedad de Responsabilidad Ltda.) povinnosť evidencie notárskeho zápisu v Obchodnom registri (Registro de Comercio). Bližšie informácie o ďalších výhodách poskytovaných zahraničným investorom sa nachádzajú na stránkach www.prochile.cl, alebo www.sii.cl

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Dostupnosť finančných úverov, vyspelosť miestneho podnikateľského prostredia, vnútorná bezpečnosť krajiny, komplexne vytvárajú zaujímavé podmienky pre zahraničný obchod. Hlavnými odvetviami, do ktorých je vhodné nasmerovať aktivity slovenských spoločností je energetika, banký priemysel, poľnohospodárske stroje, spracovanie potravín, telekomunikácie, vodohospodársky sektor.

c) Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie je legislatívne upravené jednotne pre domácich a zahraničných záujemcov. Realizuje sa cez register oprávnených uchádzačov, pozostávajúci s registračných údajov spoločností, referenčných listov a nutnosti existencii sídla v krajine. Veľký rozmach

verejného obstarávania bol zaznamenaný v procese udeľovania koncesí na výstavbu a prevádzku cestnej siete, letísk a podnikania v oblasti zdravotného a dôchodkového poistenia. Dostupné informácie k verejnému obstarávaniu sú na stránke: <https://www.chilecompra.cl/>

d) Zmluvná základňa

Asociačná dohoda medzi EÚ a Čile, platná od roku 2005, pokrývajúca všetky aspekty politickej, hospodárskej a kultúrnej spolupráce. V súčasnosti prebiehajú rokovania o jej modernizácii.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície:

Čile patrí medzi vyhľadávané destinácie zahraničných investorov v celom regióne Latinskej Ameriky. Priame zahraničné investície so silnou politikou podpory zahraničného obchodu hrajú významnú úlohu v Čilskom ekonomickom raste a rozvoji. Pre efektívne uplatnenie tejto politiky vytvorila vláda dlhodobu priaznivé a stabilné politické a legislatívne podmienky. Základom sú rovnaké podmienky s domácim podnikateľským prostredím, voľný prístup do takmer všetkých hospodárskych sektorov s jasnými štátnymi regulačnými pravidlami. Zahraniční investori často zvyčajne ľudský kapitál ako jednu z dôležitých čilských výhod. Približne 45% investícií smeruje do oblasti ťažobného sektora, 14,9% do oblasti služieb, dopravy a telekomunikácii 5%, priemyslu 6%, elektrickej energie, plynu, poľnohospodárstva a rybolovu.

Obdobie	2017	2018	2019	2020	2021
Priame zahraničné investície (mld. USD)	6,85	7,16	11	8,9	16,78

Priame zahraničné investície sa v roku 2021 zvýšili o 97% na 16,78 mld. USD. Brazília, USA, Peru a Argentína predstavujú viac, ako polovicu akcií PZI. Investície sú zamerané hlavne na ťažbu, financie a poisťovníctvo, energetiku, obchod a výrobu.

b) Energetická politika krajiny

Čile je energeticky závislá krajina. Dovozy rieši celú svoju spotrebu uhľovodíkových palív. Cca 60% spotreby plynu sa dováža. Hlavným dodávateľom plynu je Argentína. Hlavným zdrojom energie sú hydroelektrárne a tepelné elektrárne. Energetika je mimoriadne dynamicky sa rozvíjajúce odvetvie národného hospodárstva. Vláda cielavedome podporuje súkromné investície v odvetví. Tento moment vhodne využila slovenská spoločnosť SES Ilmače dodávkami kotlov pre dve tepelné elektrárne pre spoločnosti COLBUN a ENDESA (2008, 2009) v Concepción. V Čile sú v prevádzke 4 rozvodové okruhy s celkovým inštalovaným výkonom 18.000 MW. Zhruba 38 % energie pochádza z vodných zdrojov (prílivové elektrárne) a zvyšok z tepelných elektrární. Atómové elektrárne v Čile neexistujú.

Výroba a distribúcia elektrickej energie sú v súkromných rukách. Napriek tomu je až okolo 60% regulované štátom. V dôsledku nedostatočného rozvoja tohto odvetvia sú ceny energie v Čile veľmi vysoké, čo má negatívny dopad na konkurencieschopnosť čilskej ekonomiky.

V roku 2014 čilská prezidentka zverejnila program vlády pre rozvoj energetiky, tzv. **Agenda de Energía**. Ide o strategický plán ktorom by mala Čilská vláda investovať v rokoch 2014-2025 okolo 650 miliónov USD do rozvoja a modernizácie energetickej sústavy.

Podľa tohto plánu by do roku 2025 malo 20% energie pochádzať z obnoviteľných zdrojov a do roku 2050 až 90%. Celková inštalovaná kapacita obnoviteľnej energie sa vyšplhala na 6 639 MW z 6 445 MW.

Energetická matica primárna (v %)

	2021
Zemný plyn	16%
Ropa	30%
Uhlie	22%
Voda	5%
Biomasa	23%
Solárna	2%
Veterná	1%

Podiel na celkovej výrobe elektrickej energie (v %)

	2021
Tepelné elektrárne	46,7%
Obnoviteľné zdroje energie	53,3%

Priority energetickej politiky čilskej vlády zahrňujú nasledovné kapitoly:

Posilnenie úlohy štátu v energetickej oblasti

Zníženie cien energií prostredníctvom otvorenia trhu konkurencii

Rozvoj výroby elektrickej energie z domácich zdrojov a zdvojnásobenie disponibilite elektrickej energie do roku 2021 – obnoviteľných (solárna energia, vodné elektrárne, eolické elektrárne, energia oceánov prívalové elektrárne, biomasa a biopalivá). Aktuálny podiel obnoviteľných zdrojov.

Zvýšenie energetickej efektívnosti a úspornosti – do roku 2020 dosiahnuť, aby 20% inštalovanej kapacity elektrickej energie pochádzalo z obnoviteľných zdrojov, ktoré tvoria bezpečný zdroj výroby, prijateľný k životnému prostrediu a komunitám v okolí týchto zdrojov. Inštalovaná kapacita na výrobu solárnej fotovoltaickej (FV) energie v Čile predstavovala v apríli 2020 viac ako 2,7 GW. V rovnakom čase boli veterné parky druhým najväčším obnoviteľným zdrojom energie v krajine, kde sa vyrába takmer 1,8 GW elektrickej energie. Podľa najnovšej správy PMGD, ktorú zverejnil Coordinador Eléctrico Nacional, bolo v priebehu roka 2021 uvedených do prevádzky 353 MW týchto podnikov s výkonom do 9 MW. Týmto spôsobom bol prekonaný rekord dosiahnutý v minulom roku, po nábehu 329 MW. Celkovo s akumulovanou kapacitou 1 635 MW, čo je takmer trojnásobok do roku 2018.

Zvýšenie investícií do sektora

Miestny rozvoj – dôležitá súčasť energetickej politiky, ktorej cieľom je zapojenie komunity do projektov s cieľom eliminovať akcie obyvateľstva, ktoré brzdia rozvoj v tejto oblasti.

Energetická bezpečnosť krajiny

Krajina má značné zdroje obnoviteľných energií. V súčasnosti neexistujú jadrové elektrárne. Iniciatíva Estrategia Nacional de Energía sa zameriava predovšetkým na oblasť obnoviteľných zdrojov energie. Dôležitosť je prikladaná oblasti hydro energie a energetickej účinnosti, ako aj modernizácia energetickej siete, rozvoj medzinárodného prepojenia a zvýšenie energetickej samostatnosti krajiny.

Regulačným úradom pre elektrickú energiu a pohonné hmoty je Superintendencia (viac na www.sec.cl).

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Už od roku 1967 je National Commission for Scientific and Technological Research (CONICYT) – www.conicyt.cl hlavnou silou rozvoja vedy a technológií v Čile. V blízkom vzťahu s univerzitami, vedeckými a technologickými výskumnými centrami a výrobným sektorom, CONICYT zohráva vedúcu úlohu v zlepšovaní kvality života populácie a v podpore konkurencieschopnosti čilskej ekonomiky. V roku 2010 zriadila Čilská vláda program StartUp

Chile, ktorý má vytvárať platformu pre podporu vychádzajúcich podnikateľov a podnikateľov s vysokým inovačným potenciálom a tvorí podmienky pre ich globálnu expanziu. Cieľom je propagovať Čile, ako inovačné a podnikateľské centrum Latinskej Ameriky a prispieť tak k inovácii ekonomiky a podpore podnikania. StartUP Chile má veľké portfólio firiem a ročne 200 až 250 firiem s podnikateľov, rozdelených do 3 programov, závislosti od štádia rozvoja jednotlivých firiem či podnikateľa. Program je považovaný za jeden z najefektívnejších projektov na rozvoj inovačnej ekonomiky a podpory podnikateľského prostredia nielen v Latinskej Amerike ale aj vo svete. Viac informácií na www.startupchile.org

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Čile patrí medzi otvorené a liberálne ekonomiky. Colnú problematiku rieši Národná colná služba (Servicio Nacional de Aduanas, SNA). Pri realizácii dovozu predkladá importér dovoznú deklaráciu DIN (Declaración de Ingreso) a v exportných operáciách tzv. jednotný vývozný dokument DUS (Documento Único de Salida, DUS). Pomocou internetu na webovej stránke SNA (www.aduana.cl) je možné vybaviť colné odbavenie elektronicky.

Tovar dovážaný do Čile podlieha zaplateniu DPH - 19 % a colných poplatkov s výnimkou materiálu pre ozbrojené sily. Vzhľadom na existenciu bilaterálnych a multilaterálnych dohôd je väčšina položiek zafixovaná v priemere 1%. (EÚ, štáty Latinskej Ameriky, TLC (tj. Kanada 1997, Mexiko 1999, USA 2004, a Južná Kórea 2004, EFTA, 2006 s Čínou, 2007 s Japonskom, 2008 s Austráliou a ďalšie).

Platný vývozný režim umožňuje export tovarov bez obmedzení s výnimkou zbraní, niektorých poľnohospodárskych produktov, liečiv a vzácných živočíšnych druhov.

V Čile existujú dve zóny voľného obchodu. Na severe sa jedná o zónu voľného obchodu v meste Iquique a na juhu je v meste Punta Arenas. V oboch zónach voľného obchodu platí špeciálny colný a daňový režim pre v zónach registrované podnikateľské subjekty.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Celková hodnota vývozu v roku 2021 bola 84,2 mld. USD. Najvýraznejší rast zaznamenal vývoz rýb, najmä losos. Vysokým tempom rástol aj vývoz celulózy(8%) hrozna, železa, molybdénu, lítia, dreva a aj automobilov (Zdroj: Banco Central Chile)

Dovoz dosiahol v roku 2021 73,5 mld. USD. EÚ dováža hlavne poľnohospodárske produkty, najmä ovocie, meď a iné kovy, priemyselné výrobky ako potraviny, vína či celulózu. Hlavnými dovoznými produktmi sú stroje, dopravné prostriedky, chemické výrobky.

Zahranický obchod	2017	2018	2019	2020	2021
Vývoz (mld. USD)	68,3	58,9	69,1	67,6	84,2
Dovoz (mld. USD)	65,2	52,5	64,1	55,3	73,5
Saldo (mld. USD)	3,1	6,4	5	12,3	10,7

Zdroj: Centrálna banka Čile

Vývoz 2021	Podiel	Dovoz 2021	Podiel
Meď	23,3%	Minerálne oleje a produkty	13%
Troska a popol	30,1%	Elektrické mašiny	12,9%
Ovocie, orechy, citrusové plody	8,6%	Automobily	7,7%
Ryby	7,3%	Lietadla, helikoptéry	2%
Drevo a výrobky z dreva	3,3 %	Liečivá	3,1%
Anorganické chemikálie	3%	Produkty zo železa a ocele	2,1%
Nápoje, ocot	2,7%	Mäso	2,7%

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA SLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国的
外交部

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Hlavné vývozné trhy v rokoch 2020-2021: Čína 27,5 %, USA 14,5%, Japonsko 9,3 %, Južná Kórea 6,2%, Brazília 5 %

Hlavné dovozné trhy v rokoch 2020-2021 : Čína 29,5 %, USA 17,2 %, MERCOSUR 15,9 % EÚ 12,9 %, Pacifická aliancia 6,4%

Zdroj: Centrálna banka Čile, Banco Santander

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR (vývoz/dovoz)

Vzájomná obchodná výmena medzi SR a Čile je bezprekážková, upravovaná od 1.3.2005 Dohodou o politickej a hospodárskej asociácii medzi EÚ a Čile. Tento dokument spoločne s procesom rozšírenia EÚ v máji 2004 vytvoril vhodný rámec pre podporu bilaterálnych vzťahov medzi SR a Čile.

Rozdielne výsledky vykazované oficiálnymi slovenskými a čilskými štatistikami pramenia z tradičnej sprostredkovateľskej formy vzájomného obchodu, cez tretie krajiny. Vzájomná obchodná bilancia dlhodobo vykazuje výrazne aktívne saldo v prospech SR.

v mil. EUR	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vývoz SR	42,549	42,617	46,499	43,427	32,495	54,17
Dovoz SR	4,754	3,215	3,682	3,873	5,193	7,539
Obrat	47,303	45,822	50,181	47,300	37,688	61,709

Hlavné vývozné a dovozné komodity 2021

Dovoz (v mil. EUR): ovocie, orechy 4,78, víno 0,5

Vývoz (v mil. EUR): prípravky na ústnu alebo zubnú hygienu 2,87, pneumatiky 1,3, žacie a mlátiace stroje 1,4, ostatné stroje 1,55, osobné automobily 37,07, nové pneumatiky, z kaučuku 1,9.

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Obchodná prax je porovnateľná s európskymi zvykmi a postupmi, vzhľadom na vysoký stupeň medzinárodnej integrácie čilskej ekonomiky. Obchodné zvyklosti v Čile sa v rámci Latinskej Ameriky najviac približujú európskym zvyklostiam.

V Čile takmer neexistujú dovozné reštrikcie. Nie je požadované skladanie depozitov, nie sú v platnosti dovozné kvóty alebo limity. Možné obmedzenia dovozov z určitého teritória sa môžu vyskytnúť v prípade recipročných opatrení čilskej strany.

Pri dovozoch zvierat a niektorých iných položiek sa vyžadujú zdravotné a fyto sanitárne certifikáty.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Čilský trh je mimoriadne dynamický, moderný a vysokonáročný. Rast čilskej ekonomiky

znamenal aj zlepšenie životných podmienok a teda aj rýchly dopyt po rôznych výrobkoch (napr. domácich elektrospotrebičoch). Uvedenie sa na trhu je spojené s nutnosťou trpezlivej argumentácie, dokladania referencií a serióznosti v plnení podmienok kontraktu. V tomto smere sa prejavuje nedostatočná trpezlivosť exportérov zo SR. To platí hlavne o perspektívnych trhoch ako energetika. Zaujímavou sa javí aj oblasť obnoviteľných zdrojov energie, zelený vodík, zariadenia pre povrchovú ťažbu nerastov, zariadenia pre výrobu vína. Pre odbyt je nevyhnutná príprava, ako aj poznanie zvyklostí. Predpokladom pre vývoz je mať pripravené referencie, webovú stránku v španielskom jazyku, overenie predpokladaných nákladov na transfer tovarov. Výhodu majú služby postavené na IT, software, konzultačné služby v oblasti kybernetickej bezpečnosti a i.

c) Praktické informácie

Slovensko má s Čile bezvízový styk a na vstup stačí biometrický cestovný pas, pričom jeho platnosť by nemala končiť do nasledujúcich šiestich mesiacoch od vstupu na územie Čile.

Colné a devízové predpisy:

Občania SR môžu cestovať a zdržiavať sa na území Čilskej republiky za účelom turistiky po dobu 90 dní bez víz. Podmienkou je biometrický cestovný pas s platnosťou najmenej 6 mesiacov. Do Čile je prísne zakázané dovážať akékoľvek potravinárske výrobky, rastliny, ovocie či zeleninu. Prihlasovacia povinnosť neexistuje. Pri pobyte dlhšom ako 90 dní je nevyhnutné zaobstarať si dlhodobé víza na veľvyslanectve Čile vo Viedni. Turista môže priviesť do krajiny bez cla predmety osobnej potreby, fotoaparát, videokameru, osobný počítač a pod. (pri príchode je povinný tieto predmety deklarovvať). Bez cla možno priviesť 2 fľaše likérov a 10 krabičiek cigariet. Všetko ostatné je potrebné uviesť v colnom prehlásení a zaplatiť clo.

Zdravotná starostlivosť:

Pri vstupe do Čile sa nevyžaduje žiadne očkovanie. Odporúča sa **komerčné poistenie** pred odchodom zo SR. Úroveň zdravotníckych zariadení je rozdielna, predovšetkým mimo hlavného mesta sa prejavujú vážne nedostatky v technickom i personálnom zabezpečení. Vo všeobecnosti je zdravotnícka starostlivosť veľmi drahá.

Doprava:

V prípade cestovania autom sa odporúča dodržiavať rýchlostné limity – 50 km/hod. v obci a 110 km/hod. mimo obce. V prípade dopravných priestupkov je polícia prísna. Na presuny po krajine sa odporúča letecká a široká sieť autobusovej dopravy.

Bezpečnostná situácia:

V porovnaní s inými krajinami Latinskej Ameriky je Čile relatívne bezpečná krajina. To sa však môže rýchlo zmeniť počas stále častejších sociálnych nepokojov a demonštrácií, ktoré môžu mať násilný charakter. Je potrebné nevyhnutne dodržiavať základné bezpečnostné pravidlá hlavne v centrách veľkých miest a vyhýbať sa nočným presunom verejnou dopravou. Prípadnú krádež nahlásiť na políciu a požadovať spísanie protokolu o krádeži.

Dôležité telefónne čísla:

Polícia	133
Záchranná služba	131
Hasiči	132

Honorárny konzulát SR v Čile:

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA ESLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国的
外交部

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Argentíne: www.mzv.sk/buenosaires, emb.buenosaires@mzv.sk

Honorárny konzul Paul NADOR

Adresa: María Olavarieta 11890, Lo Barnechea, Santiago, Chile

Telef.: +562 2 242 3689, +562 2 2459863

Fax: +562 2 242 5461

Mobil: +569 9334 5006

E-mail: nador@mi.cl; nador@vtr.net

Informačné web zdroje o Čile

www.prochile.cl

Zahraničný obchod, vývoz/dovoz, prehľady

www.bcentral.cl

Centrálna banka Čile

www.mintrab.gob.cl

Ministerstvo práce a sociálnych vecí

www.minrel.gov.cl

Ministerstvo zahraničných vecí

www.economia.cl

Ministerstvo financií

www.cnc.cl

Národná obchodná komora

www.delchl.ec.europa.eu

Delegácia Európskej komisie v Čile

www.ine.cl

Národný štatistický úrad

www.aduana.cl

Colná správa

www.guerrero.cl

Právne otázky, legislatíva, poradenstvo

www.cinver.cl

Otázky investorov, zahraničný obchod

www.corfo.cl

Agentúra na podporu produkcie

Aktualizácia: máj 2022